

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL
W RZESZOWIE**

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

Rzeszów, marzec 2024 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1. Podstawa formalno-prawna opracowania	3
2. Główne cele i zakres projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie i jego powiązania z innymi dokumentami.....	3
3. Zakres merytoryczny prognozy	4
4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	5
5. Materiały wykorzystane przy opracowaniu prognozy	6
II. USTALENIA PROJEKTU MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE	6
III. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE	11
IV. SKUTKI REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE W ODNIESIENIU DO TERENÓW CHRONIONYCH ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY	21
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	22
VI. OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA.....	24
VII. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	29
VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	29
IX. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE	30
X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	31
OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ	33

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Niniejsza prognoza w myśl ww. ustawy stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której organ opracowujący projekt dokumentu:

- uzgadnia z właściwym organem stanowisko w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- sporządza prognozę oddziaływania na środowisko;
- poddaje projekt planu wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
- zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (wnoszenie wniosków i uwag);
- bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. Główne cele i zakres projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie, określa podstawowe zagospodarowanie terenu oraz zawiera ustalenia w zakresie zasad kształtowania ładu przestrzennego terenu objętego opracowaniem planistycznym.

Ustalenia projektu planu są zgodne z przepisami ustaw: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, o ochronie przyrody oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw, a także przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Analizowany projekt miejscowego planu jest dokumentem o znaczeniu lokalnym, który tworzy podstawy dla ustalenia zasad zabudowy i zagospodarowania terenu wynikające z przyjętego przeznaczenia terenu.

Analizowany dokument jest powiązany bezpośrednio z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa, uchwalonego przez Radę Miasta Rzeszowa uchwałą Nr LXXXV/1890/2023 z dnia 26 września 2023 r.

Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie, obejmuje obszar o powierzchni około 0,56 ha, położony na osiedlu Nowe Miasto w Rzeszowie, pomiędzy zabudową mieszkaniową i usługową przy al. Tadeusza Rejtana. Opracowany projekt planu zawiera zasady zabudowy i zagospodarowania tego terenu, lokalizując wielopoziomowy garaż z dopuszczeniem w parterze usług: handlu detalicznego, gastronomii, rzemieślniczych oraz biurowych i administracji w miejsce aktualnego utwardzonego parkingu naziemnego, a także lokalizując teren elektroenergetyki i powiązanie układu komunikacyjnego obszaru objętego projektem planu z układem zewnętrznym.

3. Zakres merytoryczny prognozy

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzeniu prognozy;
- propozycje dotyczące analiz przewidywanych skutków realizacji projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- oświadczenie sporządzającego prognozę.

Zakres niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie, pismo z dnia 29 czerwca 2023 r. znak: WOOŚ.411.1.86.2023.AB.2 oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie, pismo z dnia 22 czerwca 2023 r. znak: PSNZ.9022.4.2.13.2023.

Niniejsze opracowanie spełnia wymogi art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Celem niniejszej Prognozy jest ocena potencjalnych oddziaływań przewidywanych skutków realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie na środowisko, które będą wynikiem realizacji sposobu zagospodarowania.

Prognoza przedstawia, analizuje i ocenia:

- stan środowiska oraz potencjalne jego zmiany przy braku realizacji ustaleń projektu planu;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu;
- skutki realizacji ustaleń planistycznych określonych w projekcie planu na tereny chronione z uwagi na ich wartości przyrodnicze;
- oddziaływania na poszczególne elementy środowiska z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu;
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko.

Prognoza składa się z części graficznej i opisowej. Część graficzna wykonana została na części graficznej projektu planu miejscowego.

4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie dotyczy terenu położonego w obszarze osiedla Nowe Miasto, pomiędzy zabudową mieszkaniową i usługową przy al. Tadeusza Rejtana. Na terenie projektu planu przewidziano garaż wielopoziomowy wraz z komunikacją dojazdową a także teren elektroenergetyki.

Ze względu na niewielką powierzchnię terenu opracowania i wynikający z tego stopień szczegółowości informacji, dla przeprowadzenia prognozy skutków realizacji ustaleń zawartych w opracowanym projekcie planu, przyjęto metody subiektywne oraz w miarę możliwości metody obiektywne.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano dane fizjograficzne, przyrodnicze, sozologiczne obejmujące obszar objęty opracowaniem planistycznym oraz jego sąsiedztwo;
- dokonano oceny zapisów projektu planu w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych;

- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska i przyrody.

5. Materiały wykorzystane przy opracowaniu prognozy

Przy sporządzaniu niniejszej Prognozy wykorzystano następujące akty prawa, materiały, informacje, publikacje:

- Uchwała Nr LXXVIII/1728/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie;
- Uchwała Nr Rady Miasta Rzeszowa z dnia 2024 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla terenu objętego mpzp nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie, Zespół Środowiska BRMR, Rzeszów, lipiec 2023 r.;
- „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022” - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie Departamentu Monitoringu Środowiska, Rzeszów, 2023 r.;
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 1094 z późn. zmian.);
- Strategiczna mapa hałasu dla miasta Rzeszowa – 2022 r.;
- Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu – RDOŚ w Rzeszowie, 2011 r.;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły II-a zmiana – rozporządzenie z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. 2023, poz. 300).

II. USTALENIA PROJEKTU MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE

Projekt planu obejmuje teren o powierzchni około 0,56 ha.

W sporządzonym projekcie planu wyznaczono liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania.

W granicach projektu planu wyznaczono tereny oznaczone symbolami:

- KOG – teren garażu, o powierzchni około 0,35 ha;
- IE – teren elektroenergetyki, o powierzchni około 0,02 ha;
- KDL – teren drogi lokalnej, o powierzchni około 0,125 ha;
- KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej, o powierzchni około 0,065 ha.

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:

- ustalono możliwość lokalizowania obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, które są związane z przeznaczeniem terenu;
- ustalono możliwość lokalizowania obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, które nie są związane z przeznaczeniem terenu, pod warunkiem, że nie wykluczy to możliwości zagospodarowania terenu zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami zagospodarowania określonymi w projekcie planu;
- w zagospodarowaniu terenu nakazano zachować wymagane przepisami odległości od istniejących obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej;
- dopuszczono przebudowę, zmianę trasy lub lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w dostosowaniu do planowanego zagospodarowania terenu;
- rozbudowa sieci wodociągowej – wodociągi o średnicach nie mniejszych niż 32 mm;
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej – kanały grawitacyjne o średnicach nie mniejszych niż 200 mm, rurociągi tłoczne o średnicach nie mniejszych niż 90 mm;
- rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej – kanały deszczowe o średnicy nie mniejszej niż 160 mm;
- rozbudowa sieci elektroenergetycznej – o sieci kablowe średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe SN/nN;
- dopuszczono lokalizację stacji ładowania pojazdów elektrycznych oraz infrastruktury z nią związanej;
- dopuszczono lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii takich jak: instalacje fotowoltaiczne na obiektach budowlanych, kolektory słoneczne, pompy ciepła, magazyny energii.

Zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- zaopatrzenie w wodę – z sieci wodociągowej;
- zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych – z sieci wodociągowej o średnicy nie mniejszej niż 125 mm;
- odprowadzenie ścieków komunalnych – do sieci kanalizacji sanitarnej;

- gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi – odprowadzenie do sieci kanalizacji deszczowej, poprzez urządzenia podczyszczające z jednoczesnym zastosowaniem urządzeń opóźniających odpływ;
- zagospodarowanie w miejscu występowania poprzez retencję z dopuszczeniem wykorzystania dla potrzeb nawadniania roślin lub utrzymania czystości;
- zaopatrzenie w energię elektryczną:
 - z sieci elektroenergetycznej;
 - z instalacji odnawialnych źródeł energii;
- gospodarowanie odpadami:
 - komunalnymi – zgodnie z zasadami obowiązującymi w mieście;
 - pochodzącymi z prowadzonej działalności gospodarczej – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, odpowiednio do rodzaju prowadzonej działalności.

Zasady modernizacji, budowy i rozbudowy systemu komunikacji:

- układ komunikacyjny w obszarze objętym projektem planu miejscowego obejmuje:
 - teren drogi lokalnej – 1KDL;
 - teren komunikacji drogowej wewnętrznej – 1KR;
- powiązania ww. układu komunikacyjnego z al. T. Rejtana, oznaczoną w mpzp nr 102/10/2005 symbolem KDZ tworzą:
 - teren publicznej drogi lokalnej, oznaczonej w mpzp nr 86/16/2004 w konturze A-O symbolem 1 KDL;
 - teren publicznej drogi dojazdowej, oznaczonej w mpzp nr 86/16/2004 w koturze A-O symbolem 2 KDD;
 - teren publicznej drogi dojazdowej, oznaczonej w mpzp nr 33/15/2000 symbolem 2 KD1/2(p);
 - tereny osiedlowych dróg wewnętrznych, położonych poza obszarem objętym projektem planu;
- dla usług stanowiących przeznaczenie uzupełniające terenu garażu oznaczonego symbolem 1KOG obowiązują wskaźniki miejsc do parkowania, określone w tabeli zamieszczonej w projekcie planu.

Ustalenia szczegółowe

Teren 1KOG – teren garażu;

- przeznaczenie uzupełniające – usługi handlu detalicznego, usługi gastronomii, usługi rzemieślnicze, usługi biurowe i administracji.

Zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:

- nieprzekraczalna linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną projektu planu miejscowego;
- obowiązująca linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną projektu planu miejscowego, przy czym dopuszczono odstępstwa;
- nadziemna intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 2,0 i nie większa niż 4,5;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 10% powierzchni działki budowlanej;
- udział powierzchni zabudowy – nie większy niż 90% powierzchni działki budowlanej;
- wysokość zabudowy – nie większa niż 20 m;
- gabaryty obiektu:
 - garaż wielopoziomowy z miejscami do parkowania, zlokalizowanymi na nie więcej niż pięciu poziomach;
 - ilość miejsc do parkowania – nie mniejsza niż 200 i nie większa niż 500;
 - zwieńczenie bryły – w formie dachu zielonego lub stropodachu stanowiącego najwyższy poziom parkowania;
 - nie więcej niż jedna kondygnacja podziemna;
- lokalizowanie usług wyłącznie w poziomie parteru;
- teren należy zagospodarować jako jedną działkę budowlaną.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna – zgodnie z zapisami projektu planu miejscowego;
- ilość miejsc do parkowania – zgodnie z zapisami projektu planu miejscowego;
- sposób realizacji miejsc do parkowania – na poziomie terenu lub w garażu.

Teren 1IE – teren elektroenergetyki.

Zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:

- obowiązująca linia zabudowy – zgodnie z częścią graficzną projektu planu miejscowego;
- nadziemna intensywność zabudowy – nie mniejsza niż 0,15 i nie większa niż 0,3;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej;

- udział powierzchni zabudowy – nie większy niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- wysokość zabudowy – nie większa niż 5 m;
- gabaryty obiektu – jednokondygnacyjna stacja transformatorowa.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna – zgodnie z zapisami projektu planu miejscowego;
- do stacji transformatorowej należy zapewnić utwardzone dojścia i dojazdy, umożliwiające ruch pieszy oraz ruch i postój pojazdów związanych z obsługą techniczną.

Teren 1KDL – teren drogi lokalnej.

Zasady zagospodarowania terenu:

- teren należy zagospodarować wspólnie z terenem publicznej drogi lokalnej, oznaczonej w mpzp nr 86/16/2004 w konturze A-O symbolem 1 KDL;
- szerokość jezdni – nie mniejsza niż 5 m.

Zasady obsługi komunikacyjnej terenu:

- dostępność komunikacyjna – zgodnie z zapisami projektu planu miejscowego.

Teren 1KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Zasady zagospodarowania terenu:

- szerokość jezdni – nie mniejsza niż 5 m;
- dopuszczono lokalizację:
 - dróg dla pieszych lub dróg dla pieszych i rowerów;
 - miejsc do parkowania lub miejsc postojowych dla rowerów;
 - miejsc na pojemniki do czasowego gromadzenia odpadów stałych;
 - ekranów dźwiękochłonnych;
 - zieleni urządzonej o funkcji izolacyjnej.

Dostępność komunikacyjna terenu:

- dostępność komunikacyjna – zgodnie z zapisami projektu planu miejscowego.

III. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIĘDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE

- **Rzeźba terenu**

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski wg. J. Kondrackiego, teren o którym mowa położony jest w mezoregionie Podgórze Rzeszowskie, w granicach doliny Wisłoka.

Wisłok płynąc w granicach miasta z południa ku północy, wytworzył stosunkowo szeroką dolinę wcinając się w obszar Podgórze Rzeszowskiego. Teren, o którym mowa zlokalizowany jest w części prawobrzeżnej doliny. Tą część doliny stanowi terasa nadzalewowa, płaska o mało zróżnicowanej wysokości, przekształcona przez procesy urbanizacyjne.

Morfologia terenu nie stwarza ograniczeń dla lokalizacji obiektu parkingowego wielopoziomowego.

- **Warunki geologiczne**

Teren opracowania pod względem geologicznym położony jest w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego. Jest to rozległe obniżenie na przedpolu Karpat, wypełnione utworami morza miocenijskiego, wykształconymi jako ropy lub ropyłki.

Miażdżość ropy jest duża i wynosi ponad 1000 m. Strop ropy w omawianym rejonie zalega na głębokości około 13,0 m.

Trzeciorzędowe osady miocenijskie przykryte są czwartorzędowymi utworami rzeczno-żwirowymi, które w tym terenie reprezentowane są przez mady rzeczne oraz piaski i żwiry.

Mady reprezentowane są przez gliny pylaste, pyły, gliny pylaste zwięzłe, pyły piaszczyste z humusem. Mady podścielają utwory piaszczyste lub piaszczysto-żwirowe. Mady cechują się w przewadze konsystencją twaroplastyczną. Lokalnie w ich obrębie występować mogą wkładki utworów plastycznych. Lokalizację garażu wielopoziomowego muszą poprzedzić szczegółowe badania geologiczne.

- **Surowce naturalne**

W granicach analizowanego terenu nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych lub budowlanych.

- **Charakterystyka warunków wodnych**

- wody powierzchniowe -

W odległości około 1,1 km w kierunku zachodnim płynie Wisłok, główna rzeka w obszarze miasta, pełniąca funkcję głównego korytarza przyrodniczo-klimatycznego w obszarze Rzeszowa.

W granicach terenu objętego opracowaniem nie występują wody powierzchniowe.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód, który został wprowadzony zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz Planem gospodarowania wodami (II-a zmiana – Rozporządzenie z dnia 4 listopada 2022 r. – Dz. U. 2023 poz. 300), teren opracowania położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych o kodzie RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”. Jest to rzeka nizinna, silnie zmieniona część wód o monitorowanej zlewni.

Ocena stanu wód w okresie 2014-2019 wykazała:

- a) umiarkowany potencjał ekologiczny;
- b) stan chemiczny – dobry;
- c) stan ogólny – zły.

JCWP „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka” zagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym jest:

- umiarkowany potencjał ekologiczny;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia);
- zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej);
- dobry stan chemiczny.

Zgodnie z rejestrem obszarów chronionych JCWP RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”:

- nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- na terenie zlewni RW200011226739 nie występują obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- na terenie zlewni występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna).

Ustalono odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

- wody podziemne -

Omawiany teren położony jest w dorzeczu Górnej Wisły, w jednolitej części wód podziemnych o kodzie GW2000153, dla której stan wód chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Ogólna ocena stanu – dobry.

Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla tej części wód podziemnych jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

JCWPd znajduje się w wykazie obszarów chronionych z racji przeznaczenia do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę. JCWPd nie znajduje się w pozostałych wykazach.

W granicach JCWPd zgodnie z wykazem znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
Parki narodowe	0
Rezerваты przyrody	2
Parki krajobrazowe	1
Natura 2000 – OSO	2
Natura 2000 – SOO	4
Obszary chronionego krajobrazu	7
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0
Stanowiska dokumentacyjne	0
Użytki ekologiczne	1
Pomniki przyrody	0

Teren objęty opracowaniem nie jest terenem przeznaczonym dla ochrony siedlisk lub gatunków chronionych.

Analizowany teren położony jest poza granicami obszarów objętych ochroną zlokalizowanych na terenie miasta.

W jego granicach nie występują udokumentowane ujęcia wód podziemnych i strefy ochronne ujęć. Położony jest on poza granicami GZWP nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”.

Według mapy zagrożenia powodziowego opracowanej w 2020 r., teren będący przedmiotem opracowania zlokalizowany jest poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią.

- **Klimat lokalny**

Rejon miasta Rzeszowa wg R. Gumińskiego położony jest w „sandomiersko-rzeszowskiej” dzielnicy rolniczo-klimatycznej, która charakteryzuje się następującymi danymi:

- okres wegetacyjny trwa 210-220 dni;
- najniższa średnia temperatura notowana jest w styczniu i wynosi $-5,3^{\circ}\text{C}$;
- średnia temperatura lipca wynosi $17,7^{\circ}\text{C}$;
- średnia roczna amplituda wynosi około 23°C .

W ciągu roku notowanych jest średnio około 122 dni z przymrozkami, 57 dni mroźnych i około 37 dni gorących.

Roczna suma opadów wynosi około 700 mm.

Elementami charakteryzującymi warunki klimatyczne są: temperatura, wilgotność powietrza, zachmurzenie, opady, stosunki anemometryczne.

Temperatura

Warunki termiczne wykazują dużą zależność od wyniesienia nad poziom morza, pokrycia terenu, głębokości zalegania wód podziemnych, szaty roślinnej.

Dane dotyczące średnich miesięcznych temperatur oraz temperatur ekstremalnych (maksymalnej i minimalnej) pozwalają stwierdzić, że zimy w rejonie Rzeszowa są stosunkowo surowe i mroźne.

Najniższe temperatury występują w miesiącu styczniu, chociaż zdarzają się również bardzo niskie temperatury w lutym. Najwyższe temperatury notowane są w lipcu. Wiosna charakteryzuje się znaczną zmiennością temperatur. Lato ma najczęściej charakter upalny, a jesień jest stosunkowo ciepła i długa.

Przymrozki notowane są od września do maja, średnio w roku notuje się około 122 dni z przymrozkami. Dni mroźnych (z temperaturą maksymalną poniżej 0°C) notuje się w roku około 51, a gorących (temperatura powyżej $25,9^{\circ}\text{C}$) około 37.

Wilgotność względna powietrza

Jak wynika z danych, wilgotność względna w rejonie miasta Rzeszowa wynosi średnio około 81%. W obszarze o wysokim stopniu zurbanizowania wartości wilgotności względnej są niższe. W ciągu roku najwyższe wartości wilgotności występują w okresie zimy, z maksimum w grudniu.

Najsuchszą porą roku jest wiosna. W okresie jesieni, powietrze charakteryzuje się większą wilgotnością powietrza.

Więszymi wartościami wilgotności cechują się doliny cieków wodnych w porównaniu z wysoczyznami, zwłaszcza z ich intensywnie przewietrzanymi fragmentami.

W ciągu doby minimum wilgotności powietrza występuje we wczesnych godzinach popołudniowych. Natomiast w porze nocnej w wyniku spadku temperatury następuje znaczny wzrost wilgotności.

Mgły

Jest to zjawisko ściśle związane z temperaturą powietrza i jego wilgotnością. W ciągu roku notuje się na obszarze miasta około 45 dni z mgłą. Najczęściej występuje ona w jesieni i w okresie zimy – maksimum przypada na październik, a minimum na lipiec.

Mgły, obserwowane są najczęściej na terenach o większej wilgotności, w miejscach zacisznych. Duży wpływ na powstawanie mgieł ma zanieczyszczenie powietrza, w tym szczególnie emisja niska. Długie zaleganie mgieł wpływa na zwiększenie koncentracji pyłów i gazów, co ma wpływ na warunki bioklimatyczne.

Zachmurzenie

W rejonie Rzeszowa średnio w roku notuje się około 45 dni pogodnych oraz około 122 dni pochmurnych. Średnie roczne zachmurzenie wynosi około 6,5 stopnia pokrycia nieba.

Najmniej dni pochmurnych notuje się od lipca do września, z minimum we wrześniu. Okresem najmniej pogodnym jest okres od listopada do lutego z maksimum w grudniu.

Opady atmosferyczne

Obszar miasta Rzeszowa otrzymuje w ciągu roku około 680 mm opadów. Opad ten rozłożony jest nierównomiernie.

Najniższe sumy miesięczne notowane są zazwyczaj w styczniu, natomiast najwyższe występują w okresie letnim (z maksimum w lipcu), rzadziej w sierpniu.

W ciągu roku notuje się około 24 dni z burzami, które najczęściej występują w miesiącach letnich.

Pokrywa śnieżna w ciągu roku utrzymuje się przez około 83 dni. Opady śniegu występują od listopada do kwietnia, jednak nie utrzymują się stale z uwagi na częste odwilże.

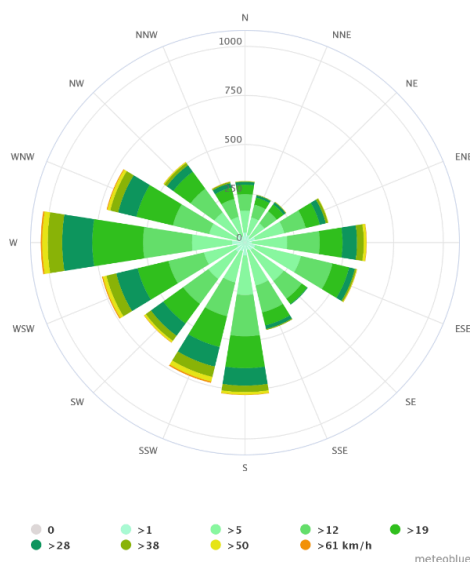
Stosunki anemometryczne

Z obserwacji dotyczących częstotliwości i kierunku wiatru wynika, że dominującymi wiatrami są wiatry zachodnie, które stanowią ponad 19% w skali rocznej. Częste są również wiatry południowo-zachodnie (ponad 15%).

W ciągu roku notuje się ponad 19% cisz atmosferycznych. Nie jest to zjawisko korzystne, sprzyja koncentracji zanieczyszczeń w atmosferze.

Stosunki anemometryczne modyfikowane są przez orografię, zabudowę i pokrycie terenu. W przewietrzaniu miasta Rzeszowa istotną funkcję pełni dolina rzeki Wisłok i jej doliny boczne.

Zabudowa miejska, zwłaszcza wysoka, wpływa na zmniejszenie prędkości wiatru, powoduje natomiast wzrost turbulencji przepływającego ponad nią powietrza.

Róża wiatrów dla m. Rzeszowa (dane średnioroczne z okresu 30 lat)

- **Zmiany w środowisku**

Teren opracowania położony jest po zachodniej stronie al. T. Rejtana, po południowej stronie galerii Millenium Hall. Aktualnie teren stanowi utwardzony parking powierzchniowy. W wyniku aktualnych potrzeb i przeprowadzonych analiz podjęto uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu i zagospodarowanie tej części terenu zgodnie z aktualnymi potrzebami, to jest przeznaczenie go dla lokalizacji parkingu wielopoziomowego.

- **Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodność biologiczna**

W granicach omawianego terenu, który jest terenem utwardzonym trudno jest mówić o strukturze przyrodniczej i różnorodności biologicznej. Funkcjonowanie terenu jako terenu o utwardzonej powierzchni chroni środowisko wodno-gruntowe przed potencjalnym zanieczyszczeniem, ale pozbawienie zieleni sprawia, że jest to teren niezbyt przyjazny człowiekowi.

W tym rejonie dominuje utwardzona powierzchnia, co powoduje, że trudno jest mówić o strukturze przyrodniczej. Położenie terenu w obszarze o wysokim stopniu zurbanizowania, o znacznym natężeniu ruchu pojazdów, nie stwarza warunków dla bytowania czy też migracji zwierząt. Powierzchni utwardzonej towarzyszy niewielka powierzchnia trawników o słabej

kondycji wegetacyjnej zlokalizowana w jego sąsiedztwie oraz zieleń wysoka o charakterze zieleni izolacyjnej w stosunku do zabudowy wielorodzinnej, znajdującej się po zachodniej stronie parkingu.

- **Tereny przyrodnicze prawnie chronione**

Do terenów objętych ochroną zgodnie z ustawą „O ochronie przyrody” należą:

- parki narodowe
- rezerваты
- parki krajobrazowe
- obszary chronionego krajobrazu;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Obszary te tworzą krajowy system obszarów chronionych. W granicach obszaru, który jest przedmiotem opracowania nie ma żadnego z wyżej wymienionych obszarów chronionych.

Płynący po zachodniej granicy opracowania Wisłok na odcinku powyżej zapory wraz z terenami nadbrzeżnymi zalewu został włączony do sieci obszarów Natura 2000. Jest to obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) pn. „Wisłok Środkowy z Dopływami” o kodzie PLH180030. W granicach miasta Rzeszowa ochroną objęto część zalewu utworzonego na rzece Wisłok oraz fragment rzeki jaki znajduje się w granicach miasta z wąskim pasem terenów nadbrzeżnych. Cały obszar Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” obejmuje rzekę Wisłok od stopnia wodnego w Besku do granic Rzeszowa łącznie z częścią utworzonego tu zalewu.

O wysokich walorach przyrodniczych obszaru decyduje skład ichtiofauny, obfitującej w rzadkie, zagrożone gatunki ryb. Dla tego obszaru Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie poinformował obwieszczeniem o przyjęciu tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotem ochrony w tym obszarze.

- **Powiązania przyrodnicze obszaru**

System przyrodniczo-klimatyczny w obszarze miasta stanowi rzeka Wisłok wraz ze swoimi dopływami.

Położenie analizowanego terenu, dla którego planuje się nowe przeznaczenie, poza terenem doliny Wisłoka, odcięcie zwartą zabudową powoduje, że pozostaje on poza systemem przyrodniczo-klimatyczny miasta.

- **Walory krajobrazowe i ich ochrona prawna**

Teren będący przedmiotem opracowania nie jest objęty żadną formą ochrony krajobrazowej. Obecnie jest on zagospodarowany jako parking naziemny. W jego sąsiedztwie występują: zabudowa usługowo-handlowa i mieszkaniowa. Jest to teren z ograniczoną ilością zieleni, głównie są to niewielkie powierzchnie przydrożnych trawników o bardzo słabej kondycji. Występująca zieleń wysoka pełni funkcję izolacyjną.

W krajobrazie tego terenu dominującymi elementami są: zabudowa i towarzyszące jej powierzchnie utwardzone, drogi, dojścia i dojazdy. Dominuje krajobraz terenów o znacznym stopniu urbanizacji.

- **Jakość środowiska, jego zagrożenia i identyfikacja źródeł tych zagrożeń**

O jakości środowiska decydują głównie:

- stan powietrza;
- jakość wód;
- poziom hałasu.

Stan powietrza

Istotny wpływ na stan powietrza mają warunki meteorologiczne zachodzące w atmosferze i determinujące wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza. Do czynników tych należą: temperatura powietrza, prędkość wiatru, opady, promieniowanie słoneczne.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego powodowane jest przez: gazy, ciecze i ciała stałe nie będące jego naturalnymi składnikami.

Emisja zanieczyszczeń powodowana jest przez źródła punktowe, powierzchniowe i liniowe.

Roczna ocena jakości powietrza dokonywana przez GIOŚ jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. – w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Jakość powietrza przedstawiono w oparciu o Roczną ocenę jakości powietrza w woj. podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022 sporządzony przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie, Departament Monitoringu Środowiska.

Ocena jakości powietrza wykonywana jest w odniesieniu do obszaru strefy.

Zgodnie z art. 87 ustawy Prawo ochrony środowiska, w granicach województwa podkarpackiego wydzielono dwie strefy:

- d) strefę miasto Rzeszów (miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.);

e) strefę podkarpacką – obejmującą pozostały obszar województwa.

W roku 2022 pomiary zanieczyszczeń powietrza w mieście Rzeszowie prowadzone były na dwóch stacjach zlokalizowanych przy ul. Piłsudskiego i przy ul. Rejtana.

W strefie miasto Rzeszów badania dotyczące powietrza atmosferycznego prowadzono w kryterium ochrony zdrowia ludzi.

Badaniami objęto następujące zanieczyszczenia gazowe: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen oraz metale w pyłe zawieszonym PM10 – arsen, kadm, nikiel, ołów.

Objęte oceną ww. zanieczyszczenia gazowe osiągnęły stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych, co pozwoliło na zakwalifikowanie strefy miasto Rzeszów pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami do klasy A. Tylko w przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego.

W roku 2022 dotrzymany został średnioroczny poziom dopuszczalny oraz dobowy poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM10. Strefa miasto Rzeszów zaliczona została do klasy A.

Wyniki badań powietrza przeprowadzone w 2022 r. wykazały dotrzymanie dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM2,5 fazy II – w kryterium ochrony zdrowia. Strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę A1. W dodatkowej klasyfikacji w zakresie poziomu dopuszczalnego dla tzw. fazy I, równego 25 µg/m³, z terminem obowiązywania do 31 grudnia 2019 r., strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę A.

Dla metali w pyłe zawieszonym PM10 (arsen, kadm, nikiel, ołów) poziomy dopuszczalne/docelowe zostały dotrzymane na obszarze całego województwa. Strefa miasto Rzeszów zaliczona została do klasy A.

Na terenie strefy miasto Rzeszów dotrzymany został w 2022 r. średnioroczny poziom docelowy benzo(a)pirenu. Strefa otrzymała klasę A.

Dla ozonu dotrzymany został poziom docelowy w zakresie stężenia 8-godzinnego i strefa miasto Rzeszów zaliczona została do klasy A. Nie dotrzymany natomiast został poziom celu długoterminowego ozonu w kryterium ochrony zdrowia i strefa miasto Rzeszów otrzymała klasę D2.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń za 2022 r. (w kryterium ochrony zdrowia ludzi):

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	B(a)P	PM2,5
PL1801	miasto Rzeszów	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A1

Stan wód

W granicach terenu objętego obszarem opracowania nie występują wody powierzchniowe, natomiast po jego zachodniej stronie w odległości około 1 km, płynie główna rzeka w obszarze miasta Rzeszowa – Wisłok.

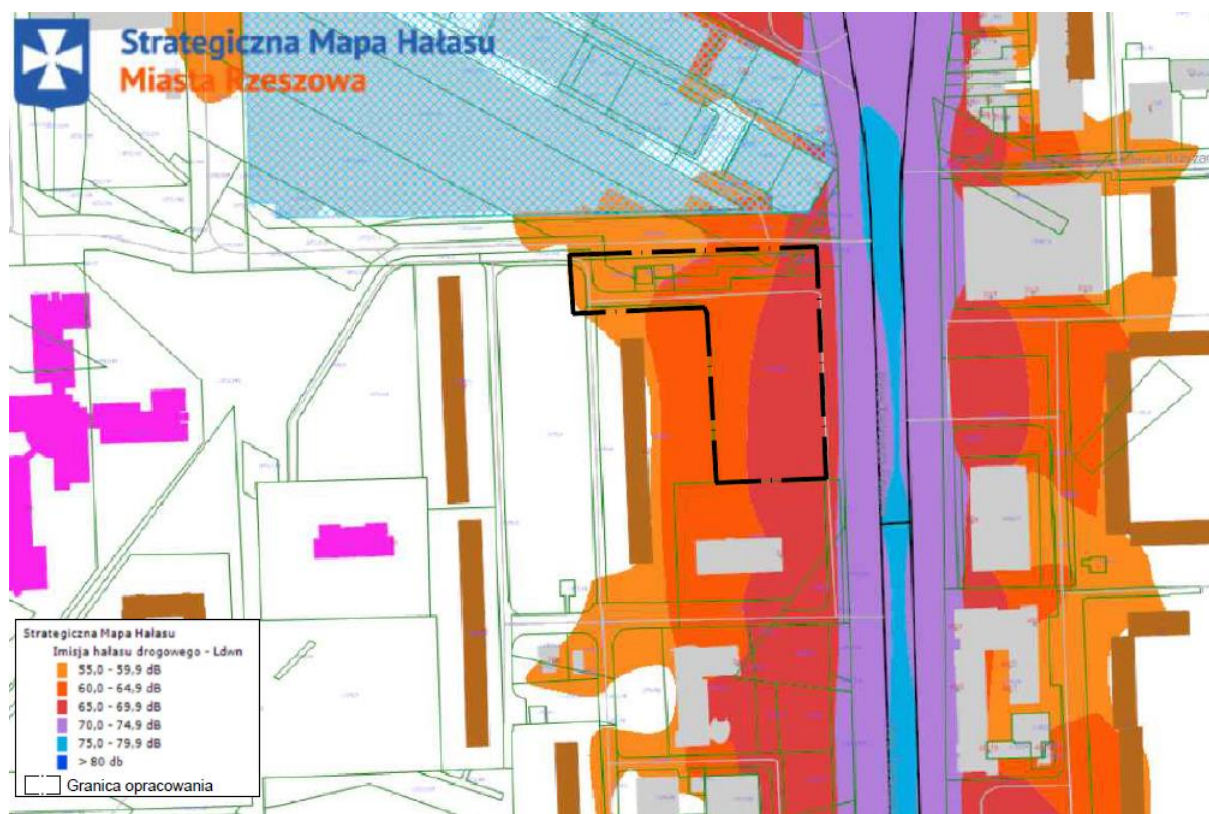
Obszar znajduje się w JCWP RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”. Jest to rzeka nizinna, silnie zmieniona część wód, której potencjał ekologiczny oceniono jako umiarkowany, stan chemiczny jako dobry, a ogólny stan wód oceniono jako zły. Jest to część wód zagrożona nie osiągnięciem celu środowiskowego.

Obszar opracowania położony jest również w JCWPd GW2000153, dla której stan wód chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry, ogólny stan wód również oceniono jako dobry. Jest to część wód, która nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego.

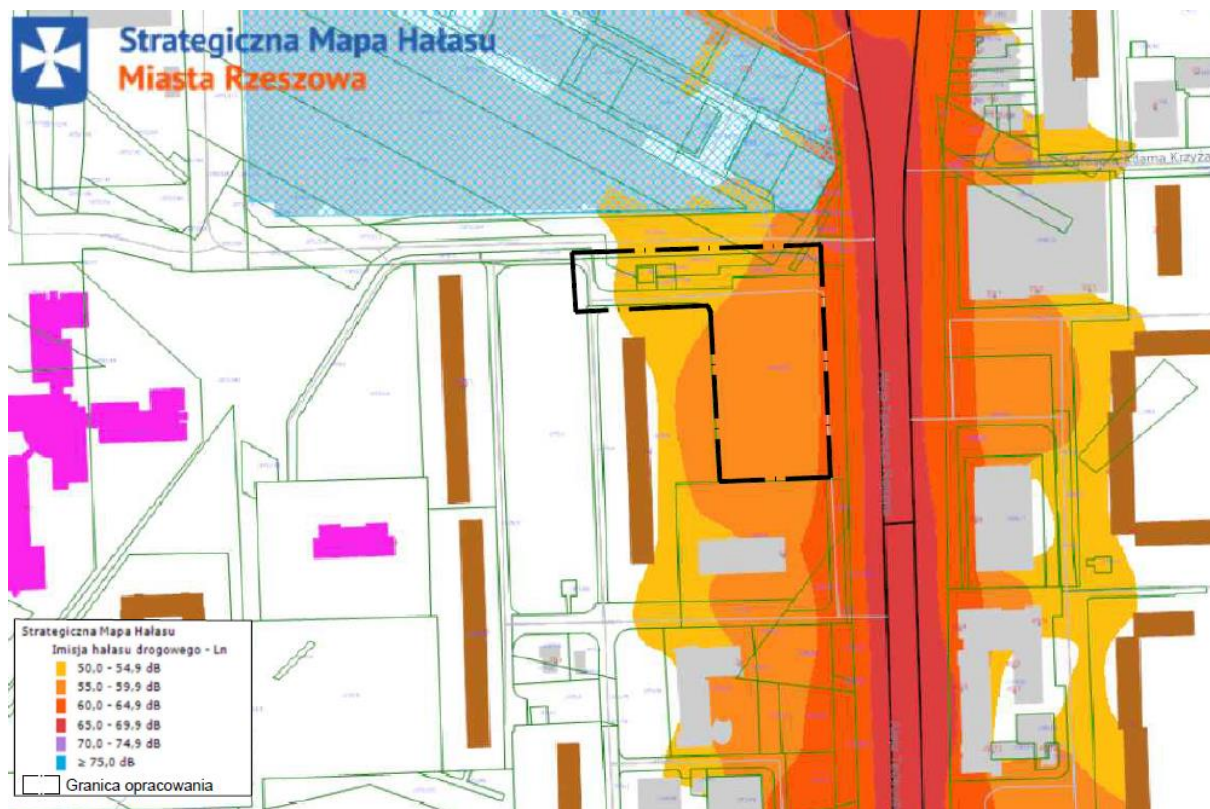
Hałas komunikacyjny

Teren, o którym mowa położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie al. T. Rejtana, która w połączeniu z al. Sikorskiego tworzy główny ciąg komunikacyjny prawobrzeżnej części Rzeszowa. Cechuje się ona dużym natężeniem ruchu pojazdów.

Wykonana Strategiczna mapa hałasu dla obszaru miasta Rzeszowa, przedstawia poziom hałasu w porze dnia i w okresie nocy.

Strategiczna mapa hałasu drogowego Ldwn z nałożoną granicą terenu objętego mpzp

Strategiczna mapa hałasu drogowego Ln z nałożoną granicą terenu objętego mpzp

IV. SKUTKI REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE W ODNIESIENIU DO TERENÓW CHRONIONYCH ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336) formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- ochrona gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

W granicach terenu objętego projektem planu nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, grzybów, porostów i zwierząt objętych ochroną prawną. Nie

występują również obszary objęte ochroną, pomniki przyrody, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

W granicach Rzeszowa występującymi formami ochrony przyrody są: obszary Natura 2000, rezerwat przyrody wraz z otuliną oraz pomniki przyrody. Niemniej żadna z tych form ochrony przyrody nie występuje na terenie projektu planu, a także w jego sąsiedztwie. Najbliższe z nich to:

- rezerwat przyrody „Lisia Góra” oddalony o ok. 2,5 km;
- obszar OZW PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”, obejmujący część zalewu na rzece Wisłok, tereny otaczające zalew oraz rzekę Wisłok w górę jej biegu, oddalony o ok. 1,5 km w kierunku południowo-zachodnim;
- obszar OZW PLH180043 „Mrowle Łąki”, oddalony o ok. 8 km od terenu opracowania w kierunku północnym.

Tereny Natura 2000 zlokalizowane w granicach Rzeszowa oraz rezerwat przyrody znajdujący się w jego granicach, położone są poza rejonem miasta, w obszarze którego opracowany został projekt planu nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie. Przeznaczenie terenu i planowany sposób jego zagospodarowania nie będzie źródłem niekorzystnego wpływu na wartości przyrodnicze, siedliska oraz przedmiot ochrony terenów Natura 2000. W przypadku obszaru PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami”, przedmiotem ochrony są niektóre gatunki występujących tu ryb oraz ich siedliska a w obszarze PLH180043 „Mrowle Łąki” chronione są rzadkie gatunki motyli i ich siedliska. W rezerwacie przyrody „Lisia Góra” ochroną objęto okazałe dęby objęte ochroną pomnikową oraz chronione gatunki flory.

W terenie, dla którego sporządzono projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz w jego otoczeniu, nie występują chronione gatunki roślin, pomniki przyrody oraz inne formy ochrony przyrody. Jest to teren utwardzony, wykorzystywany jako teren miejsc postojowych dla samochodów.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie, uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także opartych na dyrektywach Unii Europejskiej.

Podstawowym dokumentem w zakresie kształtowania ochrony środowiska w Polsce jest Polityka Ekologiczna Państwa do roku 2030.

Celami służącymi realizacji polityki ekologicznej państwa są:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii;
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców kraju;
- ochrona klimatu.

Kolejnym dokumentem obejmującym już tylko województwo podkarpackie jest Program ochrony dla woj. podkarpackiego, którego nadrzędnym celem jest wdrożenie polityki ekologicznej państwa w naszym regionie. Kluczową zasadą polityki Samorządu Województwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, która ma na celu umożliwienie harmonijnego rozwoju gospodarczo-społecznego, z jednoczesną ochroną walorów środowiskowych.

Opracowane na poziomie regionalnym i lokalnym dokumenty strategiczne, takie jak Program ochrony środowiska, Plan gospodarowania odpadami, Program ochrony powietrza czy Plan gospodarowania wodami stanowią materiały wyjściowe do formatowania zapisów planistycznych w zakresie ochrony środowiska. Dokumenty te powinny być spójne z celami polityki ekologicznej na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Analizowany projekt planu uwzględnia zapisy dokumentów strategicznych w zakresie:

- gospodarowania odpadami;
- oczyszczania wód opadowych oraz Planem gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły;
- ochrony środowiska w obszarze miasta Rzeszowa.

Dla omawianego terenu jednym z podstawowych dokumentów określających cele i zadania w zakresie ochrony środowiska w kontekście zagospodarowania przestrzennego jest Studium UiKZP Miasta Rzeszowa, przyjęte uchwałą nr LXXXV/1890/2023 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 września 2023 roku. Określone w nim cele i zadania w zakresie ochrony środowiska należy uwzględnić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dotyczą one przede wszystkim takich dziedzin jak: ochrona powietrza atmosferycznego, ochrona wód, ochrona przed hałasem, ochrona przyrody, gospodarka odpadami.

Istotne znaczenie w tym terenie, w jego zagospodarowaniu ma ochrona środowiska wodno-gruntowego. Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dróg i placów o utwardzonej powierzchni, powinno odbywać się poprzez ich podczyszczanie i urządzenia opóźniające odpływ do sieci kanalizacji deszczowej. Natomiast z terenów pozostałych poprzez retencję w miejscu.

Powyższe zasady dotyczące gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi są zgodne z celami przyjętymi w mieście dotyczącymi ograniczania odpływu wód siecią kanalizacji deszczowej i problemami z tym związanymi.

VI. OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje określone zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania obszaru oraz od realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń projektu planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego w granicach analizowanego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi.

Wpływ ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska:

- **Różnorodność biologiczna, flora i fauna**

Teren, który jest przedmiotem projektu planu jest terenem w przeważającej części terenem utwardzonym, pełniącym funkcję parkingu naziemnego. Jedynie w części północnej występuje pas trawnika z chodnikiem dla pieszych, z którego korzystają mieszkańcy sąsiadujących budynków mieszkalnych.

W terenie oznaczonym symbolem 1KOG, przeznaczonym jako teren garażu wielopoziomowego, 90% jego powierzchni będzie zabudowana, natomiast powierzchnia biologicznie czynna nie może być mniejsza niż 10% jego powierzchni. W projekcie realizacji projektu planu dopuszczono zwieńczenie bryły obiektu garażu w formie dachu zielonego lub stropodachu stanowiącego najwyższy poziom parkowania.

Północną część terenu objętego granicami projektu planu przeznaczono dla terenów komunikacji tj. dla drogi lokalnej i drogi wewnętrznej z wydzieleniem terenu dla obiektu elektroenergetyki.

Fragment terenu wskazany dla lokalizacji drogi lokalnej należy zagospodarować wspólnie z przylegającą od północy drogą lokalną wyznaczoną w uchwalonym planie. W części północno-zachodniej terenu objętego projektem planu wyznaczono część terenu dla realizacji drogi wewnętrznej i obiektu stacji transformatorowej. W terenie wskazanym dla stacji transformatorowej nakazano zachowanie nie więcej niż 30% powierzchni działki budowlanej

jako powierzchni biologicznie czynnej. Natomiast w terenie przeznaczonym dla realizacji drogi wewnętrznej (1KR) dopuszczono lokalizację zieleni urządzonej o funkcji izolacyjnej.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu zachowana zostanie część powierzchni objęta jego granicami jako powierzchnia biologicznie czynna. Tą część terenu należałoby zagospodarować jako teren zieleni urządzonej, wprowadzając różne formy zieleni, nie ograniczając się wyłącznie do trawników. Zieleń ta wraz z zielenią znajdującą się w terenach bezpośrednio przyległych, byłaby korzystnym elementem zarówno dla środowiska jak i pełniłaby funkcję izolacyjną dla sąsiadującego budynku zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

- **Powierzchnia ziemi**

Procesy zmian jakie wystąpią w omawianym terenie, związane z realizacją planowanego zagospodarowania spowodują zmian w strukturze gruntów. Będą one wynikiem konieczności wykonania wykopów pod obiekt garażu wielopoziomowego, dla którego dopuszczono jedną kondygnację podziemną. Ponadto niezbędne będą wykopy, dla rozbudowy sieci infrastruktury technicznej. Powierzchnia terenu zostanie nie tylko zabudowana ale także utwardzona, co będzie wynikiem wyznaczenia w części północnej terenu drogi wewnętrznej i fragmentu przeznaczonego pod drogę lokalną.

Zabudowanie i utwardzenie znacznej powierzchni skutkować będzie ograniczeniem infiltracji wód opadowych i roztopowych, a tym samym znacznym zwiększeniem spływów powierzchniowych.

- **Powietrze atmosferyczne**

Teren projektu planu zlokalizowany jest w rejonie miasta, gdzie jako źródło ciepła dla zabudowy dominuje ciepło dostarczane z elektrociepłowni miejskiej.

Na jakość powietrza w tym terenie główny wpływ ma emisja zanieczyszczeń zawartych w spalinach samochodowych, takich jak dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla i węglowodory aromatyczne. Po zrealizowaniu zapisów projektu planu, głównie utworzeniu parkingu wielopoziomowego w miejsce obecnie istniejącego utwardzonego parkingu naziemnego, emisja zanieczyszczeń w tym obszarze nie ulegnie zmniejszeniu (ilość pojazdów parkujących będzie większa). Możliwe jest zmniejszenie jej oddziaływania. Dodatkowym, źródłem zanieczyszczenia powietrza w tym rejonie miasta jest emisja wtórna z dróg, spowodowana dużym natężeniem ruchu pojazdów w ciągu al. Rejtana, sąsiadującej z obszarem objętym projektem planu.

Korzystnie na stan powietrza wpływają wiatry z kierunku południowego, które eliminują stagnację zanieczyszczeń, szczególnie w okresach występowania wiatrów o dużych prędkościach.

Położenie terenu pomiędzy al. Rejtana a wysoką zabudową zlokalizowaną od strony zachodniej, a więc po stronie zawietrznej ogranicza przewietrzanie omawianego terenu przez wiatry z kierunku zachodniego.

- **Wody**

Teren projektu planu położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych o kodzie RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka”. Potencjał ekologiczny wód określono jako umiarkowany a stan chemiczny jako dobry. Ogólny stan wód oceniono jako zły. Jest to część wód zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Teren projektu planu położony jest w JCWPd GW2000153, której stan chemiczny i ilościowy określono jako dobry. Ta część wód nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Przyjęcie w ustaleniach projektu planu sposobu odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, wód opadowych i roztopowych poprzez urządzenia podczyszczające do sieci kanalizacji deszczowej zapewni nie pogarszanie jakości wód podziemnych i powierzchniowych.

Dla ograniczenia ilości wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej nakazano zastosowanie urządzeń opóźniających odpływ, dopuszczono również retencję. Ma to istotne znaczenie w czasie występowania nawalnych gwałtownych opadów.

Teren będący przedmiotem projektu planu położony jest poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, a także poza granicami GZWP nr 425. W jego granicach nie występują udokumentowane ujęcia wód oraz strefy ochronne od ujęć.

- **Wpływ na ludzi**

Zmiana sposobu zagospodarowania terenu spowoduje zwiększenie ilości miejsc parkingowych. W bezpośrednim sąsiedztwie terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz duża galeria handlowa, która posiada parking podziemny, jednak ilość miejsc jest niewystarczająca.

Obiekt parkingu o wysokości 20 m ograniczy w pewnym stopniu uciążliwości powodowane dużym ruchem w ciągu al. T. Rejtana, będzie równocześnie źródłem hałasu, głównie w strefie wjazdów/wyjazdów samochodów.

W granicach wyznaczonego terenu 1KOG poza przeznaczeniem podstawowym – garaż wielopoziomowy, jako przeznaczenie uzupełniające dopuszczono: usługi handlu detalicznego, usługi gastronomii, usługi rzemieślnicze, usługi biurowe i administracyjne. Z usług tych mogliby korzystać mieszkańcy sąsiadującej zabudowy osiedla Nowe Miasto, jak

również inni, w sposób dogodniejszy niż korzystanie z usług zlokalizowanych w obiekcie galerii.

W północnej części obszaru, w terenie drogi wewnętrznej, poza jezdnią o szerokości 5,0 m dopuszczono lokalizację dróg dla pieszych lub dróg dla rowerów i dla pieszych. Dla korzystających z tej formy poruszania się po mieście zapewnione zostały miejsca postojowe zapewniające bezpieczne pozostawienie roweru, czego do chwili obecnej brakowało.

Dla ograniczenia uciążliwości komunikacyjnych, w odniesieniu dla budynku wielorodzinnego usytuowanego po południowej stronie terenu 1KR, dopuszczono usytuowanie ekranów dźwiękochłonnych lub/i zieleni o funkcji izolacyjnej.

Należy uwzględnić bliskie sąsiedztwo usytuowanego po stronie zachodniej budynku mieszkalnego (10-piętrowego) i zwieńczenie bryły budynku zrealizować w formie dachu zielonego. W projekcie planu dopuszczono dwa sposoby zwieńczenia bryły garażu tj. dachu zielonego i najwyższego poziomu parkowania. Przyjęcie realizacji w formie dachu zielonego będzie rozwiązaniem korzystniejszym dla mieszkańców sąsiadującego bloku, z uwagi na eliminację hałasu, przyjazny widok dla mieszkańców wyższych pięter, a także element korzystny dla topoklimatu uwzględniający retencję opadów atmosferycznych.

- **Klimat lokalny**

Zmiana zagospodarowania terenu nie będzie skutkować zmianami elementów środowiska, które będą miały znaczący wpływ na zmianę klimatu lokalnego.

Aktualnie, poza częścią północną, teren stanowi powierzchnię utwardzoną, bez zachowania powierzchni biologicznie czynnej.

Zagospodarowanie zgodnie z projektem planu nie wprowadza znaczących zmian, które mogłyby wpływać na klimat lokalny. Dominować będzie w tym terenie, obok obiektu garażu wielopoziomowego, powierzchnia utwardzona. Towarzysząca powierzchnia biologicznie czynna ma zajmować 10% powierzchni. Elementem korzystnym dla klimatu lokalnego (topoklimatu) byłaby realizacja zielonego dachu zwieńczającego bryłę budynku garażu.

- **Hałas**

Głównym źródłem hałasu w tym rejonie jest al. Rejtana. Według opracowanej Strategicznej mapy hałasu, znaczna część omawianego hałasu znajduje się w zasięgu hałasu 65-69,9 dB. Jest to hałas, którego źródłem jest duże natężenie ruchu pojazdów samochodowych. Aleja Rejtana jest jednym z głównych ciągów komunikacyjnych w obszarze Rzeszowa, a w jego części prawobrzeżnej ocenić można jako ciąg główny.

W sąsiedztwie terenu, który jest przedmiotem projektu planu zlokalizowana jest duża galeria handlowa, obiekt ten generuje duży ruch samochodowy, a tym samym jest źródłem dużego hałasu. Dla ograniczenia hałasu sąsiadujących od północy dróg (drogi 1KR i 1KDL),

dopuszczono lokalizację ekranów dźwiękochłonnych lub/i zieleni urządzonej o funkcji izolacyjnej, w celu ochrony najbliższej zlokalizowanego budynku zabudowy wielorodzinnej.

Planowany sposób zagospodarowania terenu nie wpłynie w istotny sposób na zmianę klimatu akustycznego w tym rejonie osiedla. Obiekt garażu będzie ograniczeniem hałasu komunikacyjnego powodowanego przez ruch pojazdów w ciągu al. T. Rejtana. Będzie równocześnie źródłem hałasu w strefie wjazdów i wyjazdów samochodów. Dlatego też w realizacji obiektu wjazdu/wyjazdy należy usytuować w miejscu jak najmniej uciążliwym dla mieszkańców sąsiadującego budynku mieszkalnego od strony zachodniej.

Według Strategicznej mapy hałasu, najbliższy zlokalizowany budynek mieszkalny, położony po zachodniej stronie terenu objętego projektem planu znajduje się w zasięgu hałasu o wartości 55,0-59,9 dB – w ciągu dnia oraz 50,0 do 54,9 dB – w porze nocy, a więc dopuszczalny poziom hałasu nie został przekroczony. Należy zauważyć, że teren projektu planu zlokalizowany jest w terenie strefy śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców, dla której dopuszczalny poziom hałasu wynosi 68 dB.

- **Krajobraz**

Krajobraz terenu zmieni się głównie poprzez realizację obiektu parkingu wielopoziomowego. Realizacja zagospodarowania północnej części terenu, wydzielenie pasa jezdni, ciągów komunikacyjnych oraz dróg pieszych i rowerowych wprowadzi ład w strefie ruchu. Pojawią się ekrany dźwiękochłonne lub/i zieleni o funkcji izolacyjnej.

- **Zasoby naturalne**

Teren projektu planu położony jest poza granicami najbliższego zlokalizowanego obszaru i terenu górniczego oraz złoża gazu ziemnego „Zalesie”.

W granicach terenu będącego przedmiotem projektu planu nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall nie zostały udokumentowane inne surowce naturalne.

- **Zabytki**

W analizowanym terenie nie występują obiekty wpisane do Gminnego rejestru zabytków. Nie stwierdzono tu również archeologicznych.

- **Dobra materialne**

Dobra materialne to wszystkie środki, które mogą być wykorzystane bezpośrednio lub pośrednio w celu zaspokojenia potrzeb ludzi. Realizacja projektu planu spowoduje zwiększenie ilości miejsc parkingowych, co ułatwi mieszkańcom przyjeżdżającym z dalszych części miasta, zaparkowanie samochodu i korzystanie z usług zlokalizowanych w tym rejonie miasta.

- **Wpływ na tereny Natura 2000 oraz na inne formy ochrony przyrody**

Teren projektu planu położony jest w rejonie miasta Rzeszowa, w którym nie znajdują się żadne obszary objęte ochroną z uwagi na wartości przyrodnicze. Odległości jakie dzielą teren projektu planu od obszarów Natura 2000 tj. PLH180030 „Wisłok Środkowy z Dopływami” i PLH180043 „Mrowle Łąki” oraz od rezerwatu przyrody „Lisia Góra” są na tyle znaczne, że nie prognozuje się aby zagospodarowanie tego terenu miało wpływ na wskazane tereny objęte ochroną.

- **Wpływ planowanego zagospodarowania na adaptację do zmian klimatu**

W projekcie planu miejscowego nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie dopuszczono rozwiązania wpływające na adaptację do zmian klimatu. Do działań adaptacyjnych, w tym niewielkim obszarowo terenie, należy zaliczyć dopuszczenie zwieńczenia bryły obiektu garażu w terenie 1KOG, w formie dachu zielonego oraz dopuszczenie retencji wód opadowych i roztopowych z całego obszaru objętego projektem planu.

VII. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych.

Projekt analizowanego planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości w wyniku, których mogłoby wystąpić oddziaływanie o charakterze transgranicznym.

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Nowe zagospodarowanie obszaru będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze, którego nie da się całkowicie wykluczyć. Zapisy projektu planu wprowadzają

ustalenia, które mają zapobiegać lub ograniczać negatywne oddziaływania na środowisko. Do działań tych zalicza się:

- ochrona powietrza:
 - zaopatrzenie w ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej;
 - dopuszczono lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł tj.: instalacje fotowoltaiczne na obiektach budowlanych, kolektory słoneczne, pompy ciepła, magazyny energii;
- ochrona środowiska wodnego:
 - odprowadzenie ścieków komunalnych poprzez miejski system kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków;
 - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych poprzez urządzenia podczyszczające z zastosowaniem urządzeń opóźniających odpływ do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem retencji;
- ochrona przed hałasem:
 - dopuszczono lokalizację ekranów dźwiękochłonnych;
 - dopuszczono lokalizację zieleni urządzonej o funkcji izolacyjnej;
- ochrona przyrody:
 - nakaz utrzymania określonego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

IX. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 336/3/2023 W SĄSIEDZTWIE GALERII MILLENIUM HALL W RZESZOWIE

Dla analizy skutków realizacji ustaleń opracowań dotyczących planowania przestrzennego, właściwe jest zastosowanie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023 poz. 977, z późn. zmianami).

Zgodnie z tym artykułem – w celu oceny aktualności planów miejscowych, wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (co najmniej raz w czasie kadencji), ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzenia w nawiązaniu do Studium.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE do monitorowania środowiskowych skutków realizacji planów, można wykorzystać stosownie do potrzeb istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu.

W przypadku opracowań planistycznych istnieje określona ustawowo procedura pozwalająca przeanalizować i ocenić skutki ich realizacji. Nie ma więc potrzeby określenia dla studium, planów lub ich zmian, specjalnego systemu monitoringu wpływu na środowisko.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023, poz. 1094, z późn. zm.). Niniejsza prognoza w myśl ww. ustawy stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Teren objęty projektem planu nr 336/3/2023 w sąsiedztwie galerii Millenium Hall w Rzeszowie, dotyczy terenu o powierzchni około 0,56 ha położonego pomiędzy zabudową mieszkaniową i usługową przy al. Tadeusza Rejtana na osiedlu Nowe Miasto w Rzeszowie. W granicach terenu wydzielono:

- teren garażu – KOG, o powierzchni około 0,35 ha;
- teren elektroenergetyki – IE, o powierzchni około 0,02 ha;
- teren drogi lokalnej – KDL, o powierzchni około 0,125 ha;
- teren komunikacji drogowej wewnętrznej – KR, o powierzchni około 0,065 ha.

Teren objęty projektem planu pod względem morfologicznym położony jest w dolinie Wisłoka, na terasie nadzalewowej. Jest to teren o przekształconej naturalnej rzeźbie przez intensywne procesy urbanizacyjne. Aktualnie jest to teren utwardzony, pełniący funkcję parkingu naziemnego oraz dróg dojazdowych.

Teren zlokalizowany jest w zlewni JCWP RW200011226739 „Wisłok od zb. Rzeszów do Starego Wisłoka” oraz w JCWPd GW2000153. Położony jest poza:

- obszarem szczególnego zagrożenia powodzią;
- granicami GZWP nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”.

W jego granicach nie zostały wykonane udokumentowane ujęcia wód podziemnych ze strefami ochronnymi.

Teren projektu planu znajduje się poza obszarami o wysokich wartościach przyrodniczych objętych ochroną tj.:

- obszarem Natura 2000 „Mrowle Łąki” o kodzie PLH180043;
- obszarem Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami” o kodzie PLH180030;

- terenem rezerwatu „Lisia Góra” i jego otuliną.

Omawiany teren zlokalizowany jest poza terenem i obszarem górniczym oraz granicami złoża gazu ziemnego „Zalesie”.

Projekt planu miejscowego określa zasady zagospodarowania terenu wskazanego dla lokalizacji wielopoziomowego garażu – 1KOG, dopuszczając w nim funkcje uzupełniające w zakresie usług: handlu detalicznego, gastronomii, rzemieślniczych, biurowych i administracji. W terenie projektu planu wydzielono teren przeznaczony na stacje transformatorową – 1IE oraz wydzielono tereny komunikacji: drogę lokalną – 1KDL i drogę wewnętrzną – 1KR o szerokości nie mniejszej niż 5,0 m. W terenie 1KR dopuszczono lokalizację ekranów dźwiękochłonnych oraz zieleni urządzonej o funkcji izolacyjnej.

W analizowanym projekcie planu założono prawidłowe rozwiązania odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej poprzez urządzenia podczyszczające z zastosowaniem urządzeń opóźniających odpływ. Przy odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych dopuszczono retencję, z dopuszczeniem wykorzystania dla nawadniania roślin lub utrzymania czystości.

Nie prognozuje się, aby przyjęte w projekcie planu rozwiązania ograniczyłyby znacząco wpływ na poziom hałasu tej części osiedla Nowe Miasto.

Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłyby wystąpić oddziaływania o charakterze transgranicznym. Realizacja projektu planu zwiększy znacząco ilość miejsc postojowych w omawianym terenie, spowoduje również zmiany w jego krajobrazie.

Opracowanie:

mgr Janina Nowak

mgr inż. Marta Kopacz-Korzeń

Rzeszów, marzec 2024 r.

OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ

Ja niżej podpisana Janina Nowak, zatrudniona w Biurze Rozwoju Miasta Rzeszowa na stanowisku głównego specjalisty, jako kierownik Zespołu Środowiska Przyrodniczego, w którym sporządza się opracowania ekofizjograficzne i prognozy oddziaływania na środowisko projektów planów miejscowych, Studium i zmian Studium dla miasta Rzeszowa; oświadczam:

Spełniam warunki, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Janina Nowak